

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ARC_884	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΠΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων			
Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστήρια	4	4	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Στο μάθημα Τοπίο και Πόλη παρουσιάζεται διευρυμένη η προβληματική του τοπίου, με κεντρικό άξονα την ανθρώπινη επέμβαση και αντίληψη και αναφορές σε σύγχρονες θεωρίες της τοπιακής πολεοδομίας, της αρχιτεκτονικής τοπίου καθώς και του Αστικού και Μητροπολιτικού σχεδιασμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Τυπικά δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Η επάρκεια στα μαθήματα του Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού 1,2,+3 της Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής 1 και στο μάθημα Αρχιτεκτονική και οπτική επικοινωνία των προηγούμενων εξαμήνων είναι απαραίτητη για την παρακολούθηση του μαθήματος.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναί		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και DROPBOX		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το περιεχόμενο του μαθήματος ΤΟΠΙΟ και ΠΟΛΗ, είναι πολυθεματικό και πολυδιάστατο, χωρισμένο σε θεματικές ενότητες, και μέσα από την ανάλυση παραδειγμάτων υλοποιημένου έργου, την αναφορά σε έννοιες και θεωρίες, και την επιλογή κειμένων από διαφορετικούς κλάδους και θεωρητικά πεδία γίνεται μια εισαγωγή στην έννοια του τοπίου (φυσικό, αστικό, οπτικό, ακουστικό, πολιτιστικό, ιστορικό, κοκ). Έμφαση δίνεται στις δομές, τις υφές, τα υλικά, τις ιδέες και παραδόσεις, τον πολιτισμό που ενυπάρχουν στο τοπίο, καθώς επίσης και στις διαδικασίες και διεργασίες που συμβαίνουν σε αυτό, την εμφάνιση των εποχών, την ανάγκη αντιμετώπισης του σχεδιασμού σε φάσεις, τη διαρκή και αέναη μετάλλαξη του τοπίου στο χρόνο. Ταυτόχρονα τίθενται ζητήματα αναγνώρισης, αποτύπωσης και κατανόησης του τοπίου, παρουσίασης των παραγόντων που διαμορφώνουν/επηρεάζουν το σύγχρονο αστικό τοπίο καθώς και τρόποι και μέθοδοι αναπαράστασης.

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών με την ιδιαίτερα περίπλοκη σχέση δύο σύνθετων εννοιών: του τοπίου και της πόλης, έτσι ώστε να αποκτήσουν τις γνώσεις για μια ολιστική και σφαιρική αντιμετώπιση του σχεδιασμού. Το σύνολο των διαλέξεων και η τελική άσκηση (σπονδυλωτή εργασία), που συνδυάζει τη θεωρία με την πρακτική, το κείμενο με το σχεδιασμό, συμβάλλει στο να διευρυνθεί η αντίληψη των υποψηφίων αρχιτεκτόνων σχετικά με το πεδίο δράσης του Αρχιτεκτονικού και Αστικού Σχεδιασμού, έτσι ώστε να σκέφτονται και να δημιουργούν με ευαισθησία και γνώση, αντιλαμβανόμενοι την πολυδιάστατη φύση του τόπου. Οι σπουδαστές καλούνται να προβληματιστούν όσον αφορά στην αντίληψη, στο σχεδιασμό και στην αναπαράσταση του τοπίου (αστικού και φυσικού), καθώς και στον συνδυασμό αυτών. Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή και θα μπορούσε να θέσει τις βάσεις και για μία μελλοντική σε βάθος διερεύνηση στα θέματα της Αρχιτεκτονικής και του Τοπίου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε

θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης, Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών, Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το Ελληνικό Τοπίο (αστικό και φυσικό) είναι ένας χώρος συνύπαρξης διαφορετικών και, αντιφατικών στοιχείων. Το μάθημα αναλύει και αναγνωρίζει αυτό το Τοπίο και με τον σχεδιασμό που προτείνει αποκαλύπτει τις πρωταρχικές του δομές, γεγονός που αποτελεί την μόνη αναφορά για την σύνταξη μιας σύγχρονης αρχιτεκτονικής γραφής. «Αναγνωρίζω» άλλωστε, σημαίνει «υπάρχω σε σχέση μ' έναν τόπο». Το μάθημα Τοπίο και Πόλη θα διερευνήσει την δεδομένη πραγματικότητα της Πόλης με σκοπό να ανακαλύψει σ' αυτήν εκείνες τις πρωταρχικές αξίες που μετασηματίζονται στον χρόνο, για να υποστηρίξει ένα ριζοσπαστικό επαναπροσδιορισμό του χαρακτήρα της σύγχρονης Πόλης και της σχέσης της με το Τοπίο. Οι σύγχρονες θεωρίες σχετικά με την έννοια του Τοπίου, ως πεδίο παρατήρησης και ερμηνείας, ως τόπος, οικοσύστημα και πολυδιάστατο σημείο αναφοράς, θέλουν να εμπλουτίσουν τη διερεύνηση αυτή. Παράλληλα θα γίνει αναφορά σε σύγχρονα αστικά φαινόμενα, και στο ρόλο τους στη διαμόρφωση του σύγχρονου αστικού τοπίου, όπως: η συσσώρευση του πληθυσμιακού δυναμικού στις πόλεις, η διαδικασία δημιουργίας του δομημένου χώρου, η αστική διάχυση, ο ρόλος των χρήσεων γης, κα. Η εξέλιξη του αστικού χώρου από μια εδαφικά ολοκληρωμένη οντότητα σε μία έννοια ευρύτερης γεωγραφικής περιφέρειας, που διαχέεται χωρικά πέραν των παραδοσιακών μοντέλων χωροθέτησης και σχεδιασμού που αφορούσε στα πρωτεύοντα αστικά κέντρα, οδηγεί σε μια διαφορετική ανάγνωση της αστικής γεωγραφίας. Η αναγνώριση αυτού του "τοπίου", που αποτελεί πλέον μια νέα πραγματικότητα πρέπει να προτείνει εναλλακτικά σχέδια και στρατηγικές χωρικής οργάνωσης που θα δίνουν προτεραιότητα στην ίδια την πόλη που αποτελεί το έσχατο πλαίσιο αναφοράς και θεμελίωσης για κάθε αρχιτεκτονικό νόημα.

Διάρθρωση μαθημάτων διαλέξεις και σεμινάρια

Εισαγωγή	
Φύση	
Πόλη	Αστικά + περι-αστικά τοπία. Δομές, ιστός, υποδομές και δημόσιος χώρος
Τοπίο	Ορισμοί και σχετικές έννοιες
Ουτοπία και παράδεισος	Η ουτοπία και ο περικλειστος κήπος.
Ιερό	Ιεροί (χώροι) τόποι
Περίπατος	Η Τέχνη της Μνημονικής. Η σημασία της προοπτικής
Αισθήσεις	Προσλαμβάνοντας το τοπίο μέσω των αισθήσεων.
Χρόνος	Διάρκεια, εποχικότητα, μνήμη, υλικό
Τέχνη	Τόπος + Ζωγραφική, Land art, εννοιολογικός σχεδιασμός
Μύθος	
Το Ελληνικό τοπίο, Χλωρίδα.	Η Ελληνική Χλωρίδα ως πρώτη ύλη.
Brownfields	Προβληματικά Τοπία, παραδείγματα και μέθοδοι αποκατάστασης.
Σχεδιασμός	Στρατηγικές
Ασκήσεις / Εργασίες	

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην αίθουσα του εργαστηρίου. Το μάθημα βασίζεται στην παρακολούθηση των διαλέξεων και τη συμμετοχή των φοιτητών / τριων σε συζητήσεις και αναλύσεις εννοιών, με αναφορά σε έργα και κείμενα, που λαμβάνουν χώρα κατά τη διάρκεια των παρουσιάσεων.														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class, και DROPBOX Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω διαδραστικής πλατφόρμας του Μαθήματος														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφική εργασία / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #f2f2f2;">Δραστηριότητα</th> <th style="background-color: #f2f2f2;">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (2 ώρες X 13 εβδομάδες)</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Σεμινάρια (2 ώρες X 13 εβδομάδες)</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Ασκήσεις – Εργαστήριο (4 ώρες X 4 φορές)</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>Ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση παραδοτέας εργασίας</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td>100 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (2 ώρες X 13 εβδομάδες)	26	Σεμινάρια (2 ώρες X 13 εβδομάδες)	26	Ασκήσεις – Εργαστήριο (4 ώρες X 4 φορές)	16	Ανάλυση βιβλιογραφίας	12	Εκπόνηση παραδοτέας εργασίας	20	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	100 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις (2 ώρες X 13 εβδομάδες)	26														
Σεμινάρια (2 ώρες X 13 εβδομάδες)	26														
Ασκήσεις – Εργαστήριο (4 ώρες X 4 φορές)	16														
Ανάλυση βιβλιογραφίας	12														
Εκπόνηση παραδοτέας εργασίας	20														
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	100 ώρες														

<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές;</i></p>	<p>Το μάθημα Τοπίο και Πόλη εξετάζεται στο τέλος του εξαμήνου με την παράδοση μιας εργασίας. Καθοριστικό ρόλο (όσον αφορά στην αξιολόγηση/βαθμολόγηση) παίζει η πρόοδος, η επιμέλεια και η συνέπεια που δείχνουν οι φοιτητές/τριες κατά την διάρκεια των μαθημάτων και των ασκήσεων κατά την διάρκεια του εξαμήνου. Συμμετοχή στο μάθημα. 60% Εργασία, (πληρότητα και ποιότητα). 40%</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><i>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</i></p> <p><i>Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</i></p>	
<p>Γοσποδίνη Α. Μπεριάτος Η Δουκέλλης, Παναγιώτης Ν Πικιώνης, Δημήτρης Τερκενλή, Θεανώ Σ Calvino, Italo Corner, James (ed). Gothein, Marie Luise Hall, Tim Klee, Paul</p> <p>Mc HARG, Ian Panofsky, Erwin. Simmel, Georg, Ritter, Joachim Gombrich, Ernst H. Tanizaki, Junichiro Yates, Frances</p>	<p>Τα νέα αστικά τοπία, και η ελληνική πόλη, εκδ. Κριτική, 2006 Το Ελληνικό Τοπίο, Εστία, Αθήνα 2009 Κείμενα. Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης. Αθήνα 1985 Το πολιτισμικό τοπίο: Γεωγραφικές προσεγγίσεις, Παπαζήση, 1996 Αόρατες Πόλεις, εκδ. Οδυσσέας, 1982 Recovering Landscape, Princeton Architectural Press, 1999 A History of Garden Art. Hacker Art Books, New York 1979 Αστική Γεωγραφία Κριτική, 2005 Η Εικαστική Σκέψη. Τα Μαθήματα στη Σχολή Μπαουχάουζ. εκδ. Μέλισσα 1989 Design with Nature, John Wiley & sons inc. 1969 Et in Arcadia ego, Poussin and the Elegiac Tradition το Τοπίο, εκδ. ποταμός, 2004 Το εγκώμιο της σκιάς, εκδ. Άγρα, 1995 Η τέχνη της μνήμης μετάφραση: Άρης Μπερλής Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2012</p>